

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Duæ aliæ opiniones circa actum liberum Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

Pronunciatum Deo indignissimè.
 sed Deum, quantumvis in essentia sit immutabilis, in voluntate tamen esse mutabilem. Hæc, inquam, omitto, supra enim ex Scripturâ, Patribus, & Theologis ostendi Deum, omnino simplicem esse & immutabilem, quod tamen duplex Dei attributum indigno hoc pronuntio hic auctor destruit, summæque ejus perfectioni non parum derogat.

III. *Cajetani circa constitutionem actus liberi Dei sententia.*
 Prima itaque sententia est Cajetani, qui 1. p. q. 19. a. 2. & 3. & 3. p. q. 1. a. 1. ait rem illam, seu perfectionem, aut formalitatem, quæ Deo tribuit denominationem volentis liberè, esse ejusmodi, ut licet, postquam in Deo est, non possit ab eo separari, sed in æternum in eo durare debeat, simpliciter tamen potuerit in eo ab æterno non esse. Hanc sententiam licet P. Fonseca 3. to. Metaphys. lib. 7. cap. 8. q. 5. sect. 3. audaciorem appellet, & parum tutam, acerrimèque in eam invehatur, postea tamen in illam relabi videtur, nec nisi in solo loquendi modo, ab eâ discrepat. Eandem tenet Salas 1. 2. tract. 3. disp. 1. sect. 8. §. 7. Egidius Præsentatus 10. 1. de Beat. lib. 5. q. 21. a. 2. Eidem sententiæ, ut testatur Granada hic tract. 3. Disp. 5. sect. 1. num. 2. subscribunt docti recentiores. P. Suarez etiam 10. 2. Metaph. disp. 30. sect. 9. num. 11. ait, si meram naturalem rationem spectemus, hanc Cajetani sententiam verisimilem esse & probabilem, nisi ex fide rejiceretur. P. Arriaga hic, Disp. 28. sect. 5. num. 91. asserit eam ex Scripturâ & Conciliis non facile impugnari: deinde, cum ea quæ contra illam objici solent, solvisset, aliud ad ejus impugnationem subjungit, quod fortasse minus urget, quàm illa, quæ ut minus ad illam refellendam efficacia rejicit.

Quinâ huic Cajetani sententiæ favore videatur.
IV. Hæc tamen Cajetani sententia nullo modo est admittenda: Quare & ipsi Thomistæ acerrimè in eam invehuntur, maxime Ferrara 1. contra Gentes, cap. 75. Bannez & Zumel hic, q. 19. a. 2. & alii. Unde Tannerus 1. p. Disp. 2. q. 10. dub. 4. num. 10. ait hanc sententiam ab omnibus communiter rejici, tanquam absurdam, male sonantem, & parum tutam in fide. Tandem de hac Cajetani opinione sic more suo scribit Alarcon tract. 3. d. 4. cap. 4. num. 2. Hæc sententia, inquit, ab omnibus fere Auctoribus eo fastidio rejicitur, ut nonnihil Catholicis naribus fetere videatur. Hæc ille.

V. *Varia, gravissimæque incommoda ex hac Cajetani opinione sequuntur.*
 Contrà ergo hanc Cajetani sententiam est primò: ex hac enim opinione sequitur esse jam aliquam realitatem, quæ de facto est Deus, quæ tamen potuisset realiter non esse Deus: & e contra est aliqua, imò infinita realitates possibiles, quæ de facto nec sunt Deus, nec omnino sunt, & tamen potuissent esse Deus: ex quo sequitur Deum non esse in existendo ens usquequaque & summè necessarium. Secundò: hic accessus alicujus realitatis, quæ potuisset non esse in Deo multum detrahit perfectissimæ Dei simplicitati, & quoad hoc à sententiâ Worstii supra num. 2. impugnata nihil videtur differre.

VI. *Implicet idem identificari simul & non identificari.*
 Tertio: licet aliqua fortassis prædicata contradictoria admitti possent in Deo, nullo tamen modo admittenda ulla sunt in ordine ad identificari realiter & non identificari: sic enim licet res in duobus locis vel temporibus constituta, varia recipere queat prædicata contradictoria, ut hic realiter moveri, illic non moveri; hic esse possit alba, calida &c. ibi non esse, & sic de cæteris: non tamen potest non esse secum in utroque loco ac tempore realiter identificata. At verò hi Auctores ponunt aliquid in Deo jam realiter cum eo identificatum, hanc scilicet actus liberi realitatem, quam

Multa ponit hæc sententia identificata eum Deo, quæ potuissent eum non identificari.

tamen dicunt potuisse non esse realiter cum eo identificatam, nec omnino in Deo fuisse. Sicut etiam aiunt actum liberum, quo Deus potuisset velle alium mundum, vel Incarnationem Patris aut Spiritus Sancti &c. potuisse ab æterno fuisse realiter identificatum cum Deo, qui tamen jam non est realiter cum eo identificatus.

VI.
 Quarto: si actus ille, seu realitas sit libera in existendo, ut docet hæc sententia, sequeretur eam esse creaturam; inde enim Ariani sufficienter probare se existimabant Filium in divinis esse creaturam, si ostendissent eum esse in existendo liberum: quam etiam consequentiam Patres & Concilia putabant esse validam, quare necessariò negandum putabant antecessens, ut constat ex Concilio Toletano undecimo: ergo actus liber in Deo, quoad id quod addit supra voluntatem ejus necessariam, erit secundum hanc sententiam creatura: sicut de facto, in eadem sententiâ, actus liber, quo potuisset Deus velle alium mundum, qui actus juxta illos Auctores jam realiter non existit, non est Deus, & habet conceptum creaturæ. Ex quibus sequitur hanc Cajetani sententiam à nemine admitti posse.

SECTIO TERTIA.

Due alie opiniones circa actum liberum Dei.

I.
ALII itaque ut has difficultates in hac materiâ evitent, asserunt actum liberum Dei supra entitatem ejus necessariam addere solummodo respectum rationis: ita Capreolus in 1. distinct. 45. Ferrara, Zumel, & alii ex Thomistis. Sed contrà, si enim per respectum rationis intelligant actum nostri intellectus, per quem intelligimus Deum liberè volentem, certum est hunc actum non ingredi conceptum Dei volentis, cum volitionem Dei habeat pro objecto, se autem pro objecto non habet. Deinde potuit Deus liberè nolle creaturam ullam producere, saltem intellectualem; ergo ille actus liber constitui nequit per actum intellectus creati.

II.
 Hoc etiam probat, non posse actum liberum Dei constitui per ens rationis objectivè, seu per quid fictum; præterquam quod hoc per se parum videatur probabile. Si autem per respectum rationis intelligant fundamentum in Deo hujus nostri actus vel conceptus, hoc fundamentum quid sit inquirimus, & quid voluntati Dei necessariæ superaddat.

III.
 Tertia hæc in re sententia eorum est, qui voluntatem Dei liberam in virtuali quadam determinatione constituunt, quâ scilicet Deus ad hanc potius se actionem externam determinat, quàm ad aliam. Sicut enim, inquirunt, in nobis antecessenter ad productionem hujus actus amoris, potius quàm alterius, intelligitur virtualis quædam determinatio, per quam ad illum eliciendum determinamur, ita contingere asserunt in Deo respectu operationis ad extra: hæc verò determinatione positâ, nil opus esse aiunt alio actu interno, cum per hanc sufficienter determinetur Deus ad operandum ad extra, & rem quamvis producendam: ita Albertinus tom. 1. q. 2. Theologicâ in secundum corollarium Philosophicum: Salasar in defensione Conceptionis, capite 24. à numero 44. & alii nonnulli.

Sed